

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen

Vejledning om regler for anvendelse af kvægundtagelsen Planperioden 1. august 2023 til 31. juli 2024

Oktober 2023

Vejledning om reglerne for anvendelse af kvæg-
undtagelsen
Planperioden 1. august 2023 til 31. juli 2024

Denne vejledning er udarbejdet af
Landbrugsstyrelsen i 2023

Foto: Lars Paulsen
© Landbrugsstyrelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@lbst.dk
www.lbst.dk

ISBN 978-87-7120-102-4

Indhold

1.	Indledning	5
1.1	Væsentlige ændringer i forhold til forrige planperiode	5
1.2	Overgangsregler for jordbrugsvirksomheder der har fået tilladelse i planperioden 2022/2023	5
2.	Anvendte definitioner	6
2.1	Definitioner fra gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 3	6
2.2	Øvrige definitioner	6
3.	Organisk kvælstofarealkrav	7
4.	Hvilke jordbrugsvirksomheder kan anvende kvægundtagelsen?	8
5.	Ansøgning om tilladelse	9
5.1	Illustration af planperioderne	9
5.2	Sådan ansøger du om tilladelse	9
5.2.1	Ansøgningsfrist og korrekt indgivelse af ansøgningen	9
5.2.2	Ansøgningen i Tast selv	10
5.2.3	Gødningsplanlægning inden ansøgning om tilladelse	10
5.2.4	Opbevaring og revidering af gødningsplan	12
5.3	Udnyttelse af tilladelsen	12
5.3.1	Hvis du ikke udnytter tilladelsen	13
5.3.2	Hvis du ikke ønsker at ansøge om tilladelse næste planperiode (+1)	13
5.4	Afslag på ansøgning	13
6.	Vilkår for tilladelsen	15
6.1	Vilkår som skal være opfyldt i den planperiode, hvor jordbrugsvirksomheden har fået tilladelsen	15
6.1.1	Bilag 2, nr. 1. Kvælstoffikserende afgrøder	15
6.1.2	Bilag 2, nr. 2. Dokumentation af andel af kløver/lucerne	15
6.1.3	Bilag 2, nr. 3. Jordprøver	15
6.1.4	Bilag 2, nr. 4. Græsareal – ompløjning og tilsåning	16
6.2	Vilkår som skal være opfyldt i planperioden efter jordbrugsvirksomheden har fået tilladelsen	17
6.2.1	Bilag 2, nr. 5. 80 pct. plantedækkekrav	17
6.2.2	Bilag 2, nr. 6. Udlæg af græs og cikorie	22
6.2.3	Bilag 2, nr. 7. Nedpløjning eller nedvisning af græs, græs- eller cikorieudlæg og græsefterafgrøder	22
6.2.4	Bilag 2, nr. 8. Græsareal – husdyrgødning og ompløjning	22
7.	Dokumentationskrav	25
8.	Fosforregler	26
9.	Jordbrugsvirksomhed som afsætter afgrøder til kvægundtagelsesbrug	28
10.	Erhvervelse eller tilforpagtning af en jordbrugsvirksomhed	29

11.	Gebyrregler	30
12.	Arealbegreber og deres anvendelse i kvægundtagelsen.....	31
13.	Lovgivning og bekendtgørelser	32

1. Indledning

Vejledningen omfatter de regler i bekendtgørelse nr. 1025 af 30. juni 2023 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen), der kun er relevante for jordbrugsvirksomheder, der benytter gødningsanvendelsesbekendtgørelsens mulighed for at tildele op til 230 kg kvælstof pr. hektar harmoniareal pr. planperiode, jf. § 15, stk. 1 (den såkaldte kvægundtagelse).

Det drejer sig om:

- De definitioner, der fremgår af bilag 2 og som findes i § 3, nr. 3 og 12.
- Afgrænsningen af de jordbrugsvirksomheder, der kan benytte kvægundtagelsen og krav til ansøgningen, jf. § 15, stk. 2-12.
- Vilkår (tidligere generelle betingelser) for tilladelsen, jf. bilag 2.
- Fastsættelsen af den organiske gødnings fosforloft (P-loftet) for jordbrugsvirksomheder, der benytter kvægundtagelsen, jf. § 17, stk. 1, nr. 2.

Vejledningen omfatter endvidere de regler, der fremgår af bekendtgørelse nr. 33 af 12. januar 2023 om betaling af gebyr ved tilladelse til anvendelse af kvægundtagelsen.

1.1 Væsentlige ændringer i forhold til forrige planperiode

I forhold til vejledningen for planperioden 2022/2023 er der foretaget følgende væsentlige ændringer:

Vejledningen er omstruktureret på grund af ændringerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Bestemmelsen om, at en jordbrugsvirksomhed kan ansøge om at anvende kvægundtagelsen, er flyttet fra den tidligere bekendtgørelses § 14, stk. 2, til den nugældende bekendtgørelses § 15. Krav til ansøgningen, regler om afslag og krav vedrørende gødningsplan er flyttet fra bilag 2 til § 15.

De øvrige betingelser i bilag 2 blev ved ændringen af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen ændret til en opstilling af vilkår, som Landbrugsstyrelsen skal fastsætte i en tilladelse. Denne ændring afspejles også i vejledningen.

Med den nye gødningsanvendelsesbekendtgørelse præciseres det endvidere, at forbuddet mod ompløjning af arealer med græs før 1. marts også gælder i planperioden efter, at en jordbrugsvirksomhed har anvendt kvægundtagelsen og ikke kun i planperioden, hvor kvægundtagelsen anvendes.

1.2 Overgangsregler for jordbrugsvirksomheder der har fået tilladelse i planperioden 2022/2023

For jordbrugsvirksomheder, der har fået tilladelse til at anvende kvægundtagelsen efter reglerne i den tidligere gødningsanvendelsesbekendtgørelse, nr. 1142 af 10. juli 2022, finder den tidligere bekendtgørelses § 14, stk. 3-5, jf. bilag 2, og § 27, stk. 1, nr. 1-5, og stk. 3, fortsat anvendelse. Dette fremgår af den gældende bekendtgørelses § 27.

Det betyder, at betingelserne som beskrevet i den tidligere vejledning om kvægundtagelsen fra 2022/2023 fortsat gælder for disse jordbrugsvirksomheder, både for deres planperiode 0 og +1.

2. Anvendte definitioner

2.1 Definitioner fra gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 3

To af definitionerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 3 anvendes kun i bekendtgørelsens regler om kvægundtagelsen. Det drejer sig om følgende:

Afgrøder med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson: Græs, græsefterafgrøder, foderroer, rodcikorie, græs- eller cikorieudlæg eller blandinger af græs og cikorie med under 50 pct. kløver og lucerne. § 3, nr. 3.

Foderroer omfatter fodersukkerroer og kålroer. Sukkerroer til fabrik er ikke en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson.

Rodcikorie omfatter afgrødekoden cikorierødder.

Græsefterafgrøder: Rent græs. § 3, nr. 12.

Græsefterafgrøder omfatter rent græs sået før eller efter høst, dog senest den 1. august i den efterfølgende planperiode. Etableringen af græsefterafgrøder skal ske efter normale driftsmæssige principper for at opnå en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret i den efterfølgende planperiode. Dvs., der skal etableres en dækkende græsefterafgrøde. Græsefterafgrøden kan fortsætte som næste års hovedafgrøde.

2.2 Øvrige definitioner

Når der i vejledningen blot står *græs* uden yderligere specifikation, så omfatter det både græs i omdrift og permanente græsarealer.

3. Organisk kvælstofarealkrav

§ 14. Det beregnede organiske kvælstofarealkrav må for en planperiode ikke overstige harmoniarealet på en jordbrugsvirksomhed. Det organiske kvælstofarealkrav beregnes som jordbrugsvirksomhedens samlede mængde kvælstof i organisk gødning til rådighed for tildeling, jf. § 21, stk. 1, opgjort i kg kvælstof og divideret med 170 kg kvælstof pr. hektar. For jordbrugsvirksomheder, der har fået en tilladelse efter § 15, stk. 1, beregnes det organiske kvælstofarealkrav for en planperiode dog som jordbrugsvirksomhedens samlede mængde kvælstof i organisk gødning til rådighed for tildeling, jf. § 21, stk. 1, opgjort i kg kvælstof og divideret med 230 kg kvælstof pr. hektar.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1 er overholdt.

§ 15, stk. 1. Landbrugsstyrelsen kan efter ansøgning meddele tilladelse til, at en jordbrugsvirksomhed i den planperiode, som ansøgningen omfatter, må tildele op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal.

Din virksomheds organiske kvælstofarealkrav er det harmoniareal, din virksomhed som minimum skal have til rådighed i forhold til den tildelte mængde af organisk kvælstof. Det vil sige, at jordbrugsvirksomheder ikke må have mere end 170 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal til rådighed for tildeling, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 14, stk. 1.

Undtagelsen herfra er jordbrugsvirksomheder, der har fået tilladelse efter § 15, stk. 1, til at anvende kvægundtagelsen, da de må have 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal til rådighed for tildeling. Mængden af gødning til rådighed for tildeling beregnes ud fra den producerede mængde korrigeret for lagerforskydninger primo og ultimo i den pågældende planperiode samt den mængde, der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden. Gødning afsat af udegående dyr medregnes som tildelt, såfremt det afsættes på arealer, der kan medregnes som harmoniarealer.

Ved en jordbrugsvirksomhed forstås en virksomhed, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller har pligt til at lade sig registrere efter reglerne i § 5, stk. 2, i gødskningsloven (Lovbekendtgørelse nr. 1053 af 10. juli 2023 om jordbrugs anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag).

4. Hvilke jordbrugsvirksomheder kan anvende kvægundtagelsen?

§ 15, stk. 2. En tilladelse til at tildele op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal pr. planperiode kan meddeles til jordbrugsvirksomheder, som producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof i den planperiode, som tilladelsen omfatter, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg. Tilladelse kan endvidere meddeles jordbrugsvirksomheder, hvor udbyttet fra hovedparten af hovedafgrøderne fra virksomhedens harmoniarealer ifølge en skriftlig aftale skal afgives til og anvendes på en eller flere jordbrugsvirksomheder omfattet af 1. pkt.

Både de jordbrugsvirksomheder, der producerer husdyrgødningen, og de jordbrugsvirksomheder, der leverer foder til og udbringer gødning fra førstnævnte, skal ansøge om tilladelse til at benytte kvægundtagelsen. Det betyder blandt andet, at også jordbrugsvirksomheder, som hverken har et landbrugsareal eller et harmoniareal, skal søge om tilladelse, hvis de afgiver husdyrgødning til en anden jordbrugsvirksomhed, som vil kunne tildele op til 230 kg N/ha. En meddelt tilladelse indebærer for begge jordbrugsvirksomhedstyper, at den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere oplysninger afgivet i ansøgningen og overholdelse af vilkår for tilladelsen.

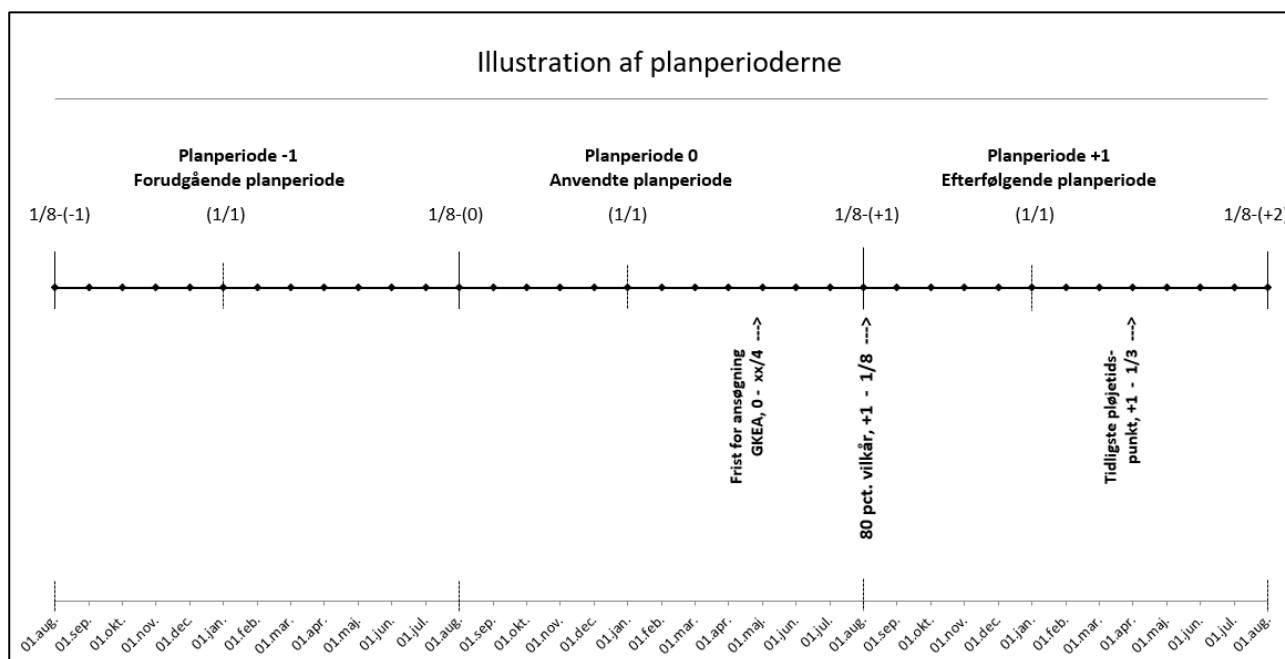
Økologisk autoriserede jordbrugsvirksomheder kan hverken anvende kvægundtagelsen eller indgå i et samarbejde med et andet undtagelsesbrug for dermed at kunne anvende kvægundtagelsen. Det følger af økologireglernes begrænsning af, hvor meget udnyttet kvælstof de må tildele.

5. Ansøgning om tilladelse

5.1 Illustration af planperioderne

I det følgende anvendes "planperiode 0" for den anvendte planperiode, hvor du i Tast selv i skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" (GKEA) ansøger om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen og efter Landbrugsstyrelsens modtagelse af ansøgningen får tilladelse til at anvende kvægundtagelsen. "Planperiode -1" anvendes for den umiddelbart forudgående planperiode, og "planperiode +1" anvendes for den umiddelbart efterfølgende planperiode. Se nedenstående figur 1.

Figur 1. Figuren illustrerer planperiode -1 (Den forudgående planperiode), planperiode 0 (Den anvendte planperiode) og planperiode +1 (Den efterfølgende planperiode).

5.2 Sådan ansøger du om tilladelse

§ 15, stk. 3. En ansøgning om tilladelse til at tildele op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal pr. planperiode skal indgives senest den dato, der er anført som ansøgningsfrist i bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv i 2024.

§ 15, stk. 4. En ansøgning om tilladelse til at tildele op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal pr. planperiode skal indgives i Landbrugsstyrelsens Tast selv, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside. En ansøgning, der ikke indgives via Tast selv, anses ikke for modtaget i Landbrugsstyrelsen.

5.2.1 Ansøgningsfrist og korrekt indgivelse af ansøgningen

For at kunne anvende kvægundtagelsen skal du ansøge om tilladelse hvert år, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 1, idet ansøgningen alene omfatter den planperiode, hvori den indgives. Ansøgningen skal indgives senest den dato, der er anført som ansøgningsfrist i bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv i 2024. Dette er fristen for indsendelse af ansøgninger i Fællesskemaet. Ansøgningen skal indgives via Tast selv. Hvis ansøgningen ikke indgives via Tast selv, anses den ikke for modtaget i Landbrugsstyrelsen.

Det er meget vigtigt, at du ansøger korrekt, da Landbrugsstyrelsen ellers ikke kan se i it-systemet, at der er tale om et undtagelsesbrug og tilrettelægge kontrollen efter dette. Det er endvidere meget vigtigt, at du overholder ansøgningsfristen, da du som hovedregel ikke mulighed for at indsende en ansøgning efter ansøgningsfristen, se nedenstående afsnit 5.2.2 om ansøgningen i Tast selv.

Inden indgivelsen af ansøgningen skal du foretage en gødningsplanlægning for jordbrugsvirksomhedens landbrugsareal efter reglerne i gødskningsloven og gødskningsbekendtgørelsen. Læs mere i afsnit 5.2.3 om gødningsplanlægning inden ansøgning om tilladelse.

5.2.2 Ansøgningen i Tast selv

Du skal indsende ansøgningen om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen via Tast selv sammen med skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder 2024" (GKEA) ved at krydse af i punkt "C" i underafsnittet "Undtagelsen om 230 kg N/ha for kvægbrug" under hovedafsnittet "Beregning af gødningskvote".

Når Landbrugsstyrelsen har modtaget din ansøgning, så sendes der en kvittering til dig, hvori det bekræftes, at din ansøgning er modtaget, og at Landbrugsstyrelsen giver dig tilladelse til at tildele op til 230 kg N/ha fra organisk gødning i planperioden 0. Du bliver samtidig gjort opmærksom på, at du skal overholde vilkårene i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2, for udbringning af organisk gødning på din jordbrugsvirksomhed, hvor mindst 2/3 af den producerede mængde kvælstof skal stamme fra kvæg. Tilladelsen bliver givet på vilkår om overholdelse af kravene i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2.

Du vil i skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" (GKEA) få en blokerende validering, hvis:

- du forsøger at indsende en ansøgning om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen efter ansøgningsfristen,
- din virksomhed ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab,
- bilag 2, nr. 1, vilkår om forbud mod kvælstoffikserende afgrøder er overtrådt,
- bilag 2, nr. 5, vilkår om mindst 80 pct. plantedække af harmoniarealet er overtrådt.
- frivillige eller obligatoriske MR-efterafgrøder overlapper med vilkåret om mindst 80 pct. plantedække af harmoniarealet.

Hvis du på trods af, at du ikke overholder betingelserne, ønsker at indsende en ansøgning om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, så skal du sætte kryds i feltet: "Jeg ønsker at ansøge om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, selvom jeg ikke opfylder betingelserne", og du skal skrive en begrundelse i det tilhørende bemærkningsfelt. Hvis du sætter krydset og skriver en bemærkning, så kommer den blokerende validering ikke frem, og du kan indsende skemaet. Det vil af kvitteringsbrevet fremgå, at Landbrugsstyrelsen manuelt vil sagsbehandle din ansøgning, og at du vil modtage en afgørelse. Hvis du efterfølgende kan indsende skemaet uden nogle af disse blokeringer, så vil du med det samme få tilladelsen og behøver derved ikke vente på sagsbehandling.

5.2.3 Gødningsplanlægning inden ansøgning om tilladelse

§ 15, stk. 5. Jordbrugsvirksomheden skal inden indgivelsen af ansøgningen om tilladelse til tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal foretage en gødningsplanlægning efter reglerne i og i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag. Gødningsplanen skal omfatte jordbrugsvirksomhedens landbrugsareal og skal desuden indeholde følgende:

1) En skitse, der viser de enkelte markers beliggenhed.

Dette krav vedrører både planperiode 0 og +1, se figur 1.

En skitse der viser de enkelte markers beliggenhed opfyldes ved at tilknytte markkortet til gødningsplanlægningen.

2) Oplysning om antallet af husdyr, en beskrivelse af opstaldnings- og opbevaringssystemer, herunder opbevaringskapaciteten for gødning.

Dette krav vedrører planperiode 0, se figur 1.

Oplysningerne om antallet af husdyr og opstaldningssystemer kan fremgå af afsnittet "Oplysninger til gødningsregnskab", "Dyreoplysninger" i et foreløbigt gødningsregnskab for planperiode 0, som du har liggende på din jordbrugsvirksomhed. Kravet om oplysninger om opbevaringssystemer kan opfyldes i form af et udskrevet lagerregnskab for husdyrgødning, hvor gødningsystem og opbevaringskapacitet fremgår.

3) En beregning af det kvælstof og fosfor, der produceres på jordbrugsvirksomheden.

Dette krav vedrører planperiode 0, se figur 1.

Oplysningerne om en beregning af mængden af det kvælstof og fosfor, som dyrene på jordbrugsvirksomheden producerer, kan fremgå af afsnittet "Oplysninger til gødningsregnskab", "Dyreoplysninger" i et foreløbigt gødningsregnskab for planperiode 0, som du har liggende på din jordbrugsvirksomhed.

4) En beskrivelse af eventuel gødningsbehandling og forventede egenskaber for den behandlede gødning.

Dette krav vedrører planperiode 0, se figur 1.

En beskrivelse af eventuel gødningsbehandling og forventede egenskaber for den behandlede gødning kan fremgå af et foreløbigt gødningsregnskab for planperiode 0, som du har liggende på din jordbrugsvirksomhed. Gødningsregnskabet indeholder bl.a. oplysninger om den gødning, der er produceret og modtaget på virksomheden, herunder om der er tale om afgasset eller forarbejdet gødning, og hvad gødningens indhold af kvælstof og fosfor er. Kravet kan derfor opfyldes med et foreløbigt gødningsregnskab.

5) Oplysning om mængde og type af husdyrgødning, som leveres uden for eller modtages på jordbrugsvirksomheden.

Dette krav vedrører planperiode 0, se figur 1.

Oplysning om mængden af kg kvælstof og fosfor samt type af husdyrgødning, som leveres uden for eller modtages på jordbrugsvirksomheden, kan fremgå af et foreløbigt gødningsregnskab for planperiode 0, som du har liggende på din jordbrugsvirksomhed. Gødningskvitteringer i Tast selv eller Skema B1, for de virksomheder der ikke har adgang til Tast selv, kan anvendes sammen med det ajourførte og foreløbige gødningsregnskab.

6) Oplysning om afgrødens forventede kvælstof- og fosforbehov for hver mark.

Dette krav vedrører planperiode 0, se figur 1.

Oplysning om afgrødens forventede kvælstof- og fosforbehov for hver mark er som angivet i tabellen "Normer for landbrugsafgrøder" i Vejledning om gødsknings- og harmoniregler for planperiode 0 og udfyldes automatisk ved indsendelse af skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" (GKEA) via Tast selv.

7) En beregning på markniveau af, hvor meget kvælstof og fosfor der tilføres med gødning.

Dette krav vedrører planperiode 0, se figur 1.

Der skal foreligge en gødningsplan, der viser den beregnede mængde af kvælstof og fosfor, der tilføres med gødning for hver mark, samt angivelse af tidspunkt for tilførsel af gødningen.

8) Angivelse af tidspunkt for tilførsel af husdyrgødning og kunstgødning.

Dette krav vedrører planperiode 0, se figur 1.

Der skal foreligge en gødningsplan, der viser datoen for tilførsel af husdyrgødning og kunstgødning til hver mark.

9) En plan for på hvilke af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, der i den efterfølgende planperiode etableres plantedække omfattet af bilag 2, nr. 5, og hvilke af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, der forventes ompløjet efter den 1. marts.

Dette krav vedrører planperiode +1, se figur 1.

Der skal foreligge en plan for den efterfølgende planperiode +1, hvor det fremgår, på hvilke af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, der etableres plantedække til opfyldelse af betingelsen om, at der skal være etableret plantedække på 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson, og hvilke harmoniarealer, der forventes ompløjet efter den 1. marts.

5.2.4 Opbevaring og revidering af gødningsplan

§ 15, stk. 6. Jordbrugsvirksomheden skal opbevare gødningsplanen og revidere den senest 7 dage efter enhver ændring.

Dette krav vedrører planperiode 0, se figur 1.

Du skal revidere din gødningsplan senest 7 dage efter enhver ændring. Konkret betyder det, at før du kan anvende gødningsplanen som dokumentation for ændringer, skal du ajourføre din gødningsplan i løbet af planperioden, så den svarer til de faktiske forhold. Du skal være opmærksom på, at du skal gemme den oprindelige gødningsplan, som viser, at gødningsplanlægningen er udført inden for fristen. Såfremt du har udarbejdet gødningsplanlægningen i et markprogram, kan den printes og gemmes.

5.3 Udnyttelse af tilladelsen

§ 15, stk. 8. En jordbrugsvirksomhed kan give afkald på en meddelt tilladelse til tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal ved senest den dato, der er anført som ansøgningsfrist i bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv i 2024, at tilbagekalde sin ansøgning i Tast selv.

Når du har ansøgt om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen i Tast selv, og når du har modtaget en kvittering fra Landbrugsstyrelsen, så har du fået tilladelse til at anvende kvægundtagelsen. Du kan give afkald på tilladelsen ved at tilbagekalde ansøgningen i Tast selv senest den dato, der er anført som ansøgningsfrist i bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv i 2024 (ansøgningsfrist for Fællesskemaet). Du tilbagekalder din ansøgning ved at fjerne markeringen i ansøgningsfeltet i skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" (GKEA) og derefter indsende skemaet.

Efter ansøgningsfristen har du ikke mulighed for at annullere din ansøgning og dermed tilladelsen, men du har ikke pligt til at udnytte din tilladelse. Du har først udnyttet din tilladelse, når du enten har tildelt organisk gødning i mængder svarende til mere end 170 kg N/ha harmoniareal eller tildelt organisk gødning og bioaske i mængder svarende til mere end 30 kg P/ha harmoniareal, eller når du har afgivet husdyrgødning fra kvæg med et fosforloft, der er større end 30 kg P/ha.

Har du udnyttet din tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, så skal du overholde alle vilkårene i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2, i planperiode 0 og i planperiode +1.

5.3.1 Hvis du ikke udnytter tilladelsen

Hvis du ikke udnytter din tilladelse, så kan du skrive "Nej" i felt 407 i dit gødningsregnskab. Du har først udnyttet din tilladelse, når du enten har tildelt organisk gødning i mængder svarende til mere end 170 kg N/ha harmoniareal eller tildelt organisk gødning og bioaske i mængder svarende til mere end 30 kg P/ha harmoniareal, eller når du har afgivet husdyrgødning fra kvæg med et fosforloft, der er større end 30 kg P/ha.

Har du ikke udnyttet din tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, så skal du ikke overholde vilkårene i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2.

5.3.2 Hvis du ikke ønsker at ansøge om tilladelse næste planperiode (+1)

Uanset om du ønsker at ansøge om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen igen i planperiode +1 eller ej, så skal vilkårene i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2, punkt 5-8 fortsat overholdes i perioden 1. august til 31. juli i planperiode +1. Du kan læse vejledning om vilkårene for planperiode +1 i afsnit 6.2.

Du skal være særlig opmærksom på følgende:

- Græsarealer må tidligst ompløjes den 1. marts i planperiode +1
- Arealer med græs- eller cikorieudlæg og græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes den 1. marts i planperiode +1
- Et areal med græs må ikke pløjes i perioden 1. august til 31. juli i planperiode +1, hvis du har udbragt husdyrgødning på arealet i perioden 31. august til 1. marts i planperiode +1.

Græsarealer, der sælges eller bortforpagtes efter den 1. august i planperiode +1, må også tidligst ompløjes den 1. marts i planperiode +1. Det gælder tilsvarende for arealer med græs- eller cikorieudlæg og græsefterafgrøder, der sælges eller bortforpagtes efter den 1. august i planperiode +1, at disse afgrøder tidligst må nedpløjes den 1. marts i planperiode +1.

5.4 Afslag på ansøgning

§ 15, stk. 9. Tilladelse efter stk. 1 forudsætter, at jordbrugsvirksomhedens gødningsplanlægning ikke indeholder oplysninger om arealanvendelse i strid med bilag 2, nr. 1 og 5.

§ 15, stk. 10. Tilladelse efter stk. 1 kan ikke meddeles, hvis en jordbrugsvirksomhed i den forudgående planperiode er idømt en bøde for følgende:

- 1) Overtrædelse af betingelser i bilag 2, nr. 5-12, i bekendtgørelse nr. 1142 af 10. juli 2022.
- 2) Overtrædelse af vilkår i medfør af § 15, stk. 7, jf. bilag 2.
- 3) Overtrædelse af § 12 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstoffreducerende tiltag i en planperiode, hvor jordbrugsvirksomheden har haft tilladelse til og udnyttet tilladelsen til tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar.

Hvis din jordbrugsvirksomhed i planperiode 0 har fået en bøde, enten ved dom eller vedtaget bødeforelæg, for overtrædelse af vilkår i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2 og/eller for overgødskning, jf. § 12 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstoffreducerende tiltag (gødskningsloven), så vil du i planperioden +1 få en blokerende validering i skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" (GKEA), hvis du forsøger at indsende en ansøgning om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen. I planperioden +2 kan du uden at foretage dig yderligere igen ansøge om og opnå tilladelse til at anvende kvægundtagelsen.

Hvis du i planperioden +1 trods den blokerende validering vil indsende en ansøgning om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, så skal du sætte kryds i feltet: "Jeg ønsker at ansøge om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, selvom jeg har fået en bøde, enten ved dom eller vedtaget bødeforelæg, for overtrædelse af vilkår i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2 og/eller for overtrædelse af § 12 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstoffreducerende tiltag", og du skal skrive en begrundelse i det tilhørende bemærkningsfelt. Hvis du sætter krydset og skriver

en bemærkning, så kommer den blokerende validering ikke frem, og du kan indsende skemaet. Det vil af kvitteringsbrevet fremgå, at Landbrugsstyrelsen manuelt vil sagsbehandle din ansøgning, og at du vil modtage en afgørelse om afslag på din ansøgning om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen for den ansøgte planperiode. I afgørelsen om afslaget vil du blive vejledt om adgangen til at klage over afslaget til Fødevareministeriets departement.

6. Vilkår for tilladelsen

6.1 Vilkår som skal være opfyldt i den planperiode, hvor jordbrugsvirksomheden har fået tilladelsen

§ 15, stk. 7. Landbrugsstyrelsen fastsætter i en tilladelse til tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal krav om overholdelse af de vilkår, der fremgår af bilag 2.

6.1.1 Bilag 2, nr. 1. Kvælstoffikserende afgrøder

Kvælstoffikserende afgrøder må ikke dyrkes på jordbrugsvirksomhedens landbrugsareal. Dette gælder dog ikke afgrøder omfattet af litra a) - c).

a) Byg/ært blandinger med udlæg, jf. litra c.

b) Kløver/lucerne i græsmarker med under 50 pct. kløver/lucerne baseret på antallet af frø.

c) Græs- eller cikorieudlæg med under 50 pct. kløver/lucerne/vintervikke baseret på antallet af frø.

Dette vilkår vedrører planperiode 0, se figur 1.

Du må ikke dyrke bælgssæd eller andre kvælstoffikserende afgrøder som f.eks. rød- og hvidkløver på din jordbrugsvirksomheds landbrugsarealer. Det gælder dog ikke a) byg/ært blandinger med udlæg, jf. c, b) kløver/lucerne i græsmarker med under 50 pct. kløver/lucerne baseret på antallet af frø, og c) græs- eller cikorieudlæg med under 50 pct. kløver/lucerne baseret på antallet af frø.

For punkt b) og c) er det antallet af kløver-/lucernefrø i frøblanding, der afgør, hvor mange pct. kløver/lucerne der er i græsmarken. Det betyder, at antallet af kløver-/lucernefrø i frøblanding skal være mindre end 50 pct. af det samlede antal frø i frøblanding. Overholdelse af kravet kan f.eks. ske ved at fremvise nummer på frøgræsblandingen, indlægsseddel eller faktura for køb af frøblanding.

6.1.2 Bilag 2, nr. 2. Dokumentation af andel af kløver/lucerne

Jordbrugsvirksomheder med afgrøder omfattet af nr. 1 litra b) og c) skal kunne dokumentere, at andelen af kløver/lucerne er under 50 pct. ved fremvisning af nummer på frøgræsblending, indlægsseddel eller faktura for køb af frøgræsblending.

Dette vilkår skal ses i sammenhæng med vilkåret i bilag 2, nr. 1.

6.1.3 Bilag 2, nr. 3. Jordprøver

Der skal foretages kvælstof- og fosforanalyser af jordprøver fra de øverste 30 cm af jorden mindst hvert 4. år pr. 5 hektar på hele jordbrugsvirksomhedens harmoniareal. Analyserne af prøverne skal foretages af et laboratorium, der som minimum skal have et kvalitetsstyringssystem i overensstemmelse med standarden EN ISO/IEC 17025 eller andre tilsvarende internationalt accepterede standarder. Fosforanalysen skal foretages efter Olsen P-metoden. Kvælstofanalysen skal vise N-min eller Total N. Der skal som minimum foreligge én jordprøve for hver påbegyndt 5 hektar harmoniareal og som minimum én jordprøve for hver mark, som indgår i jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer. Prøveudtagningen skal indtegnes på markkort, og der skal være en entydig sammenhæng mellem prøveudtagningssted markeret på markkortet og analyseresultat på analyseattesten. Analyseattest og markkort skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol. En jordbrugsvirksomhed, som har udnyttet tilladelsen til at tildele organisk gødning i mængder svarende til op til 230 kg kvælstof pr. hektar harmoniareal i mere end 4 sammenhængende planperioder, skal for hver planperiode efter den 4. planperiode kunne fremvise analyseresultater for jordprøver, der er udtaget i en af de 4 forudgående planperioder.

Dette vilkår vedrører planperiode 0, se figur 1.

Prøveudtagning

Du skal mindst hvert fjerde år udtage jordbundsprøver på din jordbrugsvirksomhed, når du benytter kvægundtagelsen. Hvis du har anvendt muligheden for at tildele organisk gødning i mængder svarende til op til 230 kg kvælstof pr. hektar harmoniareal i mere end 4 sammenhængende planperioder, skal du derfor for hver planperiode efter den 4. planperiode kunne fremvise jordprøver, der er udtaget i en af de 4 forudgående planperioder, dvs. i planperioderne -4, -3, -2 eller -1. Jordprøverne skal senest være udtaget den 31. juli i planperioden -1, dvs. at jordprøver skal udtages inden for planperioden. Jordprøverne skal udtages fra de øverste 30 cm af jorden, og der skal mindst udtages én jordprøve for hver påbegyndt 5 hektar og som minimum én jordprøve for hver mark på hele det harmoniareal, som du har til rådighed den 31. juli i den planperiode, hvor prøverne udtages. For jordprøver udtaget i planperioden 2022/2023 eller tidligere skal udtagningen følge de enkelte planperioders regler for udtagning af jordprøver.

Som eksempel, hvis din jordbrugsvirksomhed har et harmoniareal på 104 hektar fordelt på 15 marker, så skal du mindst udtage 21 jordprøver – nogle prøver må godt dække seks hektar og andre tre hektar afhængigt af markstørrelsen. Hvis de 104 hektar derimod er fordelt på 23 marker, så skal du mindst udtage 23 jordprøver, da der er krav om, at der som minimum skal udtages mindst én jordprøve for hver mark, der indgår i harmoniarealet. Kravet er, at prøverne skal fordeles på hele arealet, og at de er udtaget fagligt korrekt.

Der skal udtages jordprøver af hele harmoniarealet i den planperiode, hvor prøverne udtages, uanset om dele af harmoniarealet har været omfattet af undtagelsen i mere end 4 år (tilforpagtet/købt jord fra et andet undtagelsesbrug) eller i mindre end 4 år (tilforpagtet/købt jord fra et ikke-undtagelsesbrug). Hvis en jordbrugsvirksomhed udtager jordprøver i starten af en planperiode og efterfølgende erhverver nye harmoniarealer, skal jordbrugsvirksomheden i samme planperiode også udtage jordprøver fra disse nye arealer. Hvis der i samme planperiode allerede er udtaget jordprøver af arealet, da de hørte til en anden jordbrugsvirksomhed, er det dog ikke nødvendigt at udtage nye prøver.

Analyse

Jordprøverne skal analyseres for indhold af fosfor og kvælstof. Indhold af fosfor skal oplyses som fosfortallet (Pt), og indhold af kvælstof skal angives enten som kg totalkvælstof pr. hektar eller som kg N-min kvælstof pr. hektar. Du skal opbevare analyseresultaterne på jordbrugsvirksomheden og forevise dem på forlangende i forbindelse med kontrol.

Der skal foreligge dateret dokumentation for, at analyserne er udført korrekt og rettidigt, herunder dateret analyseattest og jordanalysekort påført udtagsdato. På analyseattesten skal der for hver af de udtagne jordprøver som minimum angives et entydigt jordprøvenummer., indholdet af fosfor (fosfortallet (Pt)) og indholdet af kvælstof (kg totalkvælstof pr. hektar eller kg N-min kvælstof pr. ha). Hver enkelt jordprøve skal kunne identificeres på jordanalysekortet, herunder udtagsstedet.

Der er ikke sat en maksimumsgrænse for analyseværdierne, eller fastsat krav til hvordan de skal benyttes i gødningsplanlægningen.

Analyserne af jordprøverne skal foretages af et laboratorium, der som minimum skal have et kvalitetsstyringssystem i overensstemmelse med standarden EN ISO/IEC 17025 eller andre tilsvarende internationalt accepterede standarder. Fosforanalysen skal foretages efter Olsen P-metoden. Kvælstofanalysen skal vise N-min eller Total N. Virksomheden skal garantere forskriftsmæssig prøveudtagning.

6.1.4 Bilag 2, nr. 4. Græsareal – opløjning og tilsåning

Arealer med græs må kun pløjes om i perioden fra 1. marts indtil 1. juni, hvorefter arealet skal tilsås umiddelbart og ikke senere end 3 uger efter pløjning og dyrkes med en aفرøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. Den ansvarlige for driften skal i forbindelse med indberetning af virksomhedens gødningsregnskab er-

klære, at betingelsen er overholdt. Jordbrugsvirksomheder, der udtages til kontrol, skal herudover på Landbrugsstyrelsens forlangende inden for 7 dage fremvise en erklæring til dokumentation af overholdelse af betingelsen.

Dette vilkår vedrører planperiode 0, se figur 1.

Pløjning

I planperiode 0 må et græsareal kun pløjes om i perioden fra 1. marts og indtil 1. juni, hvorefter arealet skal tilså umiddelbart og ikke senere end tre uger efter pløjning og dyrkes med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson (græs, græsefterafgrøder, foderroer, rodcikorie, græs- eller cikorieudlæg eller blandinger af græs og cikorie med under 50 pct. kløver og lucerne). Jordbearbejdning svarende til pløjning er også kun tilladt i perioden fra 1. marts og indtil 1. juni. F.eks. sidestilles fræsning eller gentagne harvninger i en dybde af 10-15 cm med pløjning. Nedvisning af et græsareal sidestilles ikke med pløjning af græsarealet.

Den ansvarlige for driften skal i forbindelse med indberetning af virksomhedens gødningsregnskab erklære, at betingelsen er overholdt. Dette kan ske ved at sætte kryds i felt 407 i gødningsregnskabet. Når gødningsregnskabet indsendes via [Landbrugsindberetning.dk](https://landbrugsindberetning.dk), vil dette kryds udgøre en erklæring. Jordbrugsvirksomheder, der udtages til kontrol, skal herudover på forlangende og inden for 7 dage fremvise en dateret og underskrevet erklæring til dokumentation af overholdelse af betingelsen.

Der er ikke noget krav til udformningen af erklæringen. Et forslag til hvad der kan stå: "Jeg har ansøgt om og anvendt kvægundtagelsen i planperioden 20xx/20yy. Jeg erklærer hermed, at jeg har pløjet arealer med græs om i perioden fra 1. marts og indtil 1. juni, hvorefter jeg har tilsået arealerne umiddelbart og ikke senere end 3 uger efter pløjningen og dyrket dem med afgrøder med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson".

6.2 Vilkår som skal være opfyldt i planperioden efter jordbrugsvirksomheden har fået tilladelsen

6.2.1 Bilag 2, nr. 5. 80 pct. plantedækkekrav

På jordbrugsvirksomheden skal der senest ved starten af den efterfølgende planperiode den 1. august være etableret plantedække på 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. Dækningsgraden af plantedækket skal være tilstrækkelig henset til, hvad der er muligt at opnå på den pågældende årstid. Dækningsgraden vurderes på markniveau. Hvis det i forbindelse med kontrol vurderes, at dækningsgraden ikke er tilstrækkelig på en del af en mark, kan den del af marken, hvor afgrøden ikke har en tilstrækkelig dækningsgrad, ikke tælle med som en del af det etablerede plantedække, med mindre jordbrugsvirksomheden skriftligt har oplyst Landbrugsstyrelsen om manglerne ved dækningsgraden af plantedækket. Oplysningerne skal være givet til Landbrugsstyrelsen, inden Landbrugsstyrelsen har varslet, at jordbrugsvirksomheden er udtaget til kontrol. Muligheden kan alene anvendes 2 gange inden for en periode på 5 på hinanden følgende planperioder.

Dette vilkår vedrører både planperiode 0 og +1, se figur 1.

Der skal på jordbrugsvirksomheden være etableret plantedække på 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. Kravet om plantedækket skal være overholdt senest ved starten af den efterfølgende planperiode (planperiode +1) den 1. august. Det betyder, at de harmoniarealer, der skal indgå i opfyldelse af kravet om 80 pct. plantedække, skal være tilsået senest den 1. august i planperiode +1.

Når du ansøger om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen i planperiode 0 (den anvendte planperiode), skal Landbrugsstyrelsen af din gødningsplanlægning for planperiode 0 kunne se, at der etableres græs, græsefterafgrøder, foderroer, rodcikorie, græs- eller cikorieudlæg eller blandinger af græs og cikorie med under 50 pct. kløver og lucerne, der tilsammen opfylder 80 pct.'s kravet i planperiode +1 (den efterfølgende planperiode). Der skal endvidere foreligge en

plan for den efterfølgende planperiode +1, hvor det fremgår, på hvilke af din jordbrugsvirksomheds harmoniarealer, der etableres plantedække til opfyldelse af betingelsen om, at der skal være etableret plantedække på 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson, jf. betingelsen i § 15, stk. 5, nr. 9.

Arealet med de 80 pct. plantedække skal være af harmoniarealet.

I planperioden +1 må et græsareal, der indgår i opfyldelse af 80 pct. plantedækkekravet, tidligst pløjes om den 1. marts. Jordbearbejdning svarende til pløjning er heller ikke tilladt før den 1. marts. F.eks. sidestilles fræsning eller gentagne harvninger i en dybde af 10-15 cm med pløjning. Du skal være opmærksom på, at kravet også gælder for et areal, som du eventuelt overdrager i perioden fra den 1. august og indtil den 1. marts i planperioden +1. Der er dog ikke krav om, at det pløjede græsareal skal tilsås umiddelbart og ikke senere end tre uger efter pløjning, og dyrkes med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. Du skal endvidere være opmærksom på, at hvis du anvender kvægundtagelsen i planperiode +1, så bliver planperiode +1 til en ny planperiode 0, og så skal det pløjede areal tilsås umiddelbart og ikke senere end tre uger efter pløjning og dyrkes med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson.

Der er ingen regler for, hvornår græsmarker må nedvisnes. Det er f.eks. tilladt at nedvisne en græsmark den 1. september i planperioden +1 og efterfølgende så vinterhvede direkte (uden pløjning og behandling der sidestilles hermed). Hvis der sås vinterhvede, så kan marken ikke længere indgå i de 80 pct. til opfyldelse af plantedækkekravet.

Nedvisnede arealer med græs kan tælle med i de 80 pct., men de må først pløjes om den 1. marts i planperiode +1. Se også oversigt 1.

På de arealer, der indgår i opfyldelse af 80 pct. plantedækkekravet, hvor der er etableret græsefterafgrøder og græs- eller cikorieudlæg, skal afgrøderne i løbet af august og september fremstå veletablerede og jævnt fordelt over hele arealet, således at afgrødens dækningsgrad på arealet øges gennem perioden i henhold til tabel 1 og 2. Du skal være opmærksom på, at hvis du i en majsafgrøde kun udsår græsudlæg mellem majsrækkerne, så fraregnes det areal, hvor der ikke er udsået græsudlæg. Dvs., hvis der er udsået græsudlæg på 50 pct. af arealet i en majsafgrøde, så er der et krav om en dækningsgrad på mindst 40 pct. i perioden 1. november til og med den 28./29. februar i planperiode +1.

Tabel 1. Krav til plantedækket (80 pct. kravet) i perioden 1. august til 28./29. februar planperiode +1.

Afgrøde	Før høst af hovedafgrøde	Efter høst af hovedafgrøde
Foderroer	Skal være på hele det indmeldte areal	Ingen krav til dækningsgraden
Rodcikorie	Skal være på hele det indmeldte areal	Ingen krav til dækningsgraden
Majs med græsudlæg	Der skal stå majs på hele det indmeldte areal. Det skal være tydeligt, at der er sået græs mellem alle rækkerne af majs i begge foragere	Skal opfylde krav til dækningsgrad i tabel 2
Afgrøde	Hele perioden	
Græs i omdrift	Må ikke være ompløjet i perioden	
Permanent græs	Må ikke være ompløjet i perioden	
Græsefterafgrøde	Skal opfylde krav til dækningsgrad i tabel 2	
Græs- eller cikorieudlæg eller blandinger af græs og cikorie med under 50 pct. kløver og lucerne	Skal opfylde krav til dækningsgrad i tabel 2	

Tabel 2. Krav til dækningsgrad af plantedækket.

Periode	Krav til dækningsgrad for græsefterafgrøder og græs- eller cikorieudlæg (gælder ikke græsudlæg i majs)	Krav til dækningsgrad for græsudlæg i majs
1/8 - 22/8	Skal være sået*	-
23/8 - 5/9	5 pct.	-
6/9 - 10/9	10 pct.	-
11/9 – 14/9	15 pct.	-
15/9 – 20/9	20 pct.	-
21/9 – 25/9	25 pct.	-
16/9 – 1/10	30 pct.	-
2/10 – 6/10	35 pct.	-
7/10 – 31/10	40 pct.	-
1/11 – 28(29)/2	40 pct.	20 pct.**

*Der skal være synlige tegn på etablering af afgrøde i form af f.eks. udsæd eller fremspiring.

** Kravet er 40 pct., hvis der er udsået græsudlæg på 50 pct. af arealet mellem majsrækkerne.

Dækningsgraden vurderes på markniveau. Hvis det ved kontrol vurderes, at dækningsgraden ikke er tilstrækkelig på en del af en mark, kan denne del af marken ikke tælle med som en del af det etablerede plantedække. I praksis er udgangspunktet for kontrollen, at kun delarealer på mere end 100 m² fraregnes det etablerede plantedække.

Orientering af Landbrugsstyrelsen ved manglende plantedække

Der kan være år, hvor du kan konstatere, at dækningsgraden ikke er fuldt ud opfyldt som følge af f.eks. enten for lidt eller for meget regn. Du har i den situation mulighed for skriftligt at orientere Landbrugsstyrelsen om den manglende opfyldelse af plantedækkekravet. Orienteringen skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen, inden Landbrugsstyrelsen har varslet, at din jordbrugsvirksomhed er udtaget til kontrol. Du har mulighed for at anvende muligheden 2 gange inden for en periode på 5 på hinanden følgende planperioder. Den planperiode, hvor betingelsen om 80 pct. plantedække skal være opfyldt, medregnes som den første planperiode i den sammenhængende periode, og den sammenhængende periode på 5 planperioder gælder uanset, om du i en eller flere af de forudgående 4 planperioder ikke har anvendt kvægundtagelsen. Dvs., de 5 sammenhængende planperioder omfatter planperioderne +1, 0, -1, -2 og -3. Se eksempel 1.

Eksempel 1. Eksempler på orientering om manglende dækningsgrad i planperiode +1 før varsling af kontrol.

Eksempel A			Eksempel B			Eksempel C		
Planperiode	Anvender kvægundtagelsen	Orientering om manglende dækningsgrad	Planperiode	Anvender kvægundtagelsen	Orientering om manglende dækningsgrad	Planperiode	Anvender kvægundtagelsen	Orientering om manglende dækningsgrad
-4	Ja	Ja	-4	Ja		-4	Ja	
-3	Ja		-3	Ja	Ja	-3	Ja	Ja
-2	Ja		-2	Ja		-2	Nej	
-1	Ja	Ja	-1	Ja	Ja	-1	Ja	Ja
0	Ja		0	Ja		0	Ja	
+1	Ja / Nej	Muligt	+1	Ja / Nej	Ikke muligt	+1	Ja / Nej	Ikke muligt

Du kan orientere Landbrugsstyrelsen om den manglende dækningsgrad ved at sende en e-mail til jordbrugskontrol@lbst.dk med oplysninger om marken og manglerne.

I e-mailens emnefelt skriver du: "Kvægundtagelsen, manglende plantedække 2023/2024, CVR-nr. xxxxxxxx".

I selve e-mailen skriver du:

- mark-nr. på den mark, hvor dækningsgraden ikke er overholdt,
- markens samlede areal,
- størrelsen af arealet med manglende dækningsgrad og
- datoen for, hvornår du har konstateret den manglende dækningsgrad.

Du skal vedhæfte et kort, der tydeligt viser hele marken, og på kortet skal du tydeligt markere arealet med manglende dækningsgrad. Mark-nr. og kortet skal svare til oplysningerne i din gødningsplanlægning.

Du kan i eksempel 2 på næste side se en markplan, hvor 80 pct. plantedækkekravet er blevet kontrolleret og pct. plantedække er blevet beregnet.

Eksempel 2. Eksempler på kontrol af 80 pct. plantedækkekravet i planperiode +1.

Afgørde	Harmoniareal (ha)	Tæller med i 80 pct. plantedækkekrav i markplanen		Eksempel A		Eksempel B		Eksempel C				
				Høstet	Kontrolresultat	Høstet	Kontrolresultat	Høstet	Kontrolresultat			
Majs med græsudlæg	40	X		X	OK	X	OK	X	5 ha med < 20 pct. dækning → underkendt og 35 ha med ≥ 20 pct. dækning → OK			
Permanent græs	10	X			OK		OK		OK			
Græs i omdrift	20	X			OK		OK		OK			
Foderroer	10	X		X	OK	X	OK	X	OK			
Vinterhvede med græsefterafgrøde	10	X		X	OK	X	5 ha med < 40 pct. dækning → underkendt og 5 ha med ≥ 40 pct. dækning → OK	X	5 ha med < 40 pct. dækning → Underkendt og 5 ha med ≥ 40 pct. dækning → OK			
Rodcikorrie	5	X		X	OK	X	OK	X	OK			
Vårbyg med græs el. cikorieudlæg	10	X		X	OK	X	OK	X	OK			
Majs uden græsudlæg	15	-			-		-		-			
I alt	120	Pct. plante-dække	87,5		Pct. plante-dække	87,5		Pct. plante-dække	83,3		Pct. plante-dække	79,2

Græsudlæg, der anmeldes som pligtige efterafgrøder eller husdyrefterafgrøder, kan samtidig anvendes til opfyldelse af betingelsen om dyrkning af 80 pct. afgrøder med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. Krav vedrørende arter, destruktions tidspunkt m.v. skal overholde begge regelsæt, hvis et areal skal indgå i opfyldelsen af både betingelsen i kvægundtagelsen og som efterafgrøde efter de nævnte ordninger. Det betyder bl.a., at efterafgrøder, der både anvendes som pligtige efterafgrøder og husdyrefterafgrøder og til opfyldelse af 80 pct. plantedækkekravet i kvægundtagelsen, skal være græsudlæg og først må destrueres 1. marts i planperiode +1. Arealer med frivillig eller obligatorisk målrettet kvælstofregulering kan ikke anvendes til opfyldelse af betingelsen om dyrkning af 80 pct. afgrøder med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson.

Der henvises til de særlige regler og vejledninger om efterafgrøder.

6.2.2 Bilag 2, nr. 6. Udlæg af græs og cikorie

Græs- eller cikorieudlæg skal være udlagt i silomajs eller i byg/ært eller korn til modenhed, helsæd eller grønkorn.

Dette vilkår vedrører planperiode 0 og +1, se figur 1.

Vilkåret udgør en præcisering af vilkåret i bilag 2, nr. 5 ved at stille nærmere krav til anvendelsen af græs- eller cikorieudlæg til opfyldelse af kravet om 80 pct. plantedække. Du skal være opmærksom på, at når du anvender udlæg af græs eller cikorie eller blandinger af græs og cikorie til opfyldelse af 80 pct. kravet, så skal udlægget etableres i silomajs eller i byg/ært eller korn til modenhed, helsæd eller grønkorn. Græs- eller cikorieudlæg må indeholde kløver/lucerne, når andelen af kløver/lucerne er under 50 pct. beregnet ud fra antallet af frø i frøblandingen.

6.2.3 Bilag 2, nr. 7. Nedpløjning eller nedvisning af græs, græs- eller cikorieudlæg og græsefterafgrøder

Arealer med græs må tidligst ompløjes den 1. marts i den efterfølgende planperiode. Arealer med græsudlæg, cikorieudlæg eller græsefterafgrøder må tidligst ompløjes eller nedvisnes den 1. marts i den efterfølgende planperiode.

Dette vilkår vedrører planperiode +1, se figur 1.

Pløjning

Græs- eller cikorieudlæg og græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes den 1. marts i planperioden +1, hvor arealet indgik i opfyldelsen af kravet om, at 80 pct. eller mere af harmoniarealet skal etableres med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson i planperiode 0. Jordbearbejdning som sidestilles med pløjning inden den 1. marts er ikke tilladt, f.eks. sidestilles fræsning eller gentagne harvninger i en dybde af 10-15 cm med pløjning.

Nedvisning

Vær opmærksom på, at græs- eller cikorieudlæg og græsefterafgrøder tidligst må nedvisnes den 1. marts i planperioden +1, hvor arealet indgik i opfyldelsen af kravet om, at 80 pct. eller mere af harmoniarealet skal etableres med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson i planperiode 0.

6.2.4 Bilag 2, nr. 8. Græsareal – husdyrgødning og ompløjning

I den efterfølgende planperiode må jordbrugsvirksomheden ikke både udbringe husdyrgødning i perioden fra den 31. august indtil den 1. marts på et areal med græs og pløje arealet. Den ansvarlige for driften skal i forbindelse med indberetning af jordbrugsvirksomhedens gødningsregnskab erklære, at betingelsen er overholdt. Jordbrugsvirksomheder, der udtages til kontrol, skal herudover på Landbrugsstyrelsens forlangende inden for 7 dage fremvise en erklæring til dokumentation af overholdelse af betingelsen.

Dette vilkår vedrører planperiode +1, se figur 1.

Vilkåret vedrører maskinel udbringning af husdyrgødning på et areal med græs og ikke den gødning, som græssende dyr afsætter på et areal med græs.

Græs omfatter også græsmarker med kløver eller lucerne eller blandinger af kløver og lucerne, hvor græsfrø udgør minimum 50 pct. af antal frø i frøblanding. Græs omfatter ikke græsudlæg og græsefterafgrøder.

Den ansvarlige for driften skal i forbindelse med indberetning af virksomhedens gødningsregnskab erklære, at vilkåret er overholdt. Dette kan ske ved at sætte et kryds i felt 407 i gødningsregnskabet. Når gødningsregnskabet indsendes via [Landbrugsindberetning.dk](https://landbrugsindberetning.dk), vil dette kryds udgøre en erklæring. Jordbrugsvirksomheder, der udtages til kontrol, skal herudover på forlangende inden for 7 dage fremvise en dateret og underskrevet erklæring til dokumentation af overholdelse af vilkåret.

Der er ikke noget krav til udformningen af erklæringen. Et forslag til hvad der kan stå: "Jeg har ansøgt om og anvendt kvægundtagelsen i planperioden 20xx/20yy. Jeg erklærer hermed, at jeg ikke agter at udbringe husdyrgødning i perioden 31. august og indtil den 1. marts i den efterfølgende planperiode på et areal med græs og pløje arealet".

I oversigt 1 på næste side sammenfattes reglerne om tidspunkter for nedvisning, nedpløjning og ompløjning af græs, græs- eller cikorieudlæg og græsefterafgrøder i planperioderne 0 og +1 samt samspillet mellem pløjetidspunkter og udbringning af husdyrgødning.

Oversigt 1. Tidspunkter for nedvisning, nedpløjning og ompløjning af arealer med græs, i planperioderne 0 og +1 samt samspillet mellem pløjetidspunkter og udbringning af husdyrgødning.

Arealer med græs	Nedvisning	Nedpløjning eller ompløjning	Samspil mellem pløjetidspunkter og udbringning af husdyrgødning	
			Forud for pløjning i samme planperiode	Til blivende græsmarker
Arealer med græs, der <i>ikke</i> indgår i opfyldelse af 80 pct. plantedækkekravet	Ingen særlige krav	Tilladt fra 1. marts og indtil 1. juni i planperiode 0. Hurtigst muligt og senest 3 uger efter, at græsset er blevet pløjet, skal der sås en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson	Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden fra 31. august og indtil 1. marts i planperiode +1 på et græsareal, som pløjes i samme planperiode +1	De generelle regler. Se vejledning om gødningsanvendelsesbekendtgørelsens afsnit "Lukkeperioder for udbringning".
Arealer med græs, der indgår i opfyldelse af 80 pct. plantedækkekravet	Ingen særlige krav	Tilladt tidligst den 1. marts i planperiode +1	Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden fra 31. august og indtil 1. marts i planperiode +1 på et græsareal, som pløjes i samme planperiode +1	De generelle regler. Se vejledning om gødningsanvendelsesbekendtgørelsens afsnit "Lukkeperioder for udbringning".
Arealer med græs- eller cikoriedlæg og græsefterafgrøder der indgår i opfyldelse af 80 pct. plantedækkekravet	Tilladt tidligst den 1. marts i planperiode +1	Tilladt tidligst den 1. marts i planperiode +1	De generelle regler. Se vejledning om gødningsanvendelsesbekendtgørelsens afsnit "Lukkeperioder for udbringning".	De generelle regler. Se vejledning om gødningsanvendelsesbekendtgørelsens afsnit "Lukkeperioder for udbringning".

7. Dokumentationskrav

§ 15, stk. 12. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 2-6 og 8 og vilkår fastsat i medfør af stk. 7 er opfyldt.

Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere oplysninger, der er afgivet i forbindelse med ansøgningen om tilladelse, gødningsplan inden ansøgning, eventuel revideret gødningsplan, overholdelse af vilkår for meddelt tilladelse samt eventuel tilbagekaldelse af ansøgningen før fristens udløb.

8. Fosforregler

§ 17, stk. 2. For jordbrugsvirksomheder omfattet af en tilladelse efter § 15, stk. 1, hvor fosfor fra organisk gødning og bioaske modtaget fra andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder omfattet af en tilladelse efter § 15, stk. 1, og modtaget fosfor fra gødningsleverandører udover den producerede og leverede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion udgør mere end 50 pct. af den mængde fosfor, som er produceret på jordbrugsvirksomheden i den pågældende planperiode, fastsættes den organiske gødnings fosforloft som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske.

Reglen vedrører planperiode 0, se figur 1.

Når du udnytter din tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, så gælder der særlige forhold vedrørende fosfor. For jordbrugsvirksomheder, der anvender kvægundtagelsen, er der et fast fosforloft på 34 kg P/ha, jf. § 17, stk. 1, nr. 2. Det vil sige, at selvom du modtager organisk gødning og bioaske med et andet fosforloft, så fastholder din jordbrugsvirksomhed som hovedregel fosforloftet på 34 kg P/ha.

Du skal være opmærksom på, at hvis du modtager mere fosfor, end hvad der svarer til 50 pct. af den mængde fosfor, som du har produceret på din jordbrugsvirksomhed i planperioden, fra fosfor i organisk gødning og bioaske fra andre jordbrugsvirksomheder, som ikke har en tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, og fosfor fra gødningsleverandører, udover den mængde fosfor som er produceret fra din egen husdyrproduktion og leveret til gødningsleverandører, så vil din jordbrugsvirksomheds fosforloft dog skulle beregnes på samme måde som et kvægbrug, der ikke har en tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, se nedenstående eksempel 3. Det betyder dog ikke, at du ikke fortsat kan anvende kvægundtagelsen og tildele op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning og bioaske pr. hektar harmoniareal.

Eksempel 3. Eksempler på beregning af, om et kvægbrug kan anvende fosforloftet på 34 kg P/ha.

§ 17, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1025 af 30. juni 2023	Eksempel A			Eksempel B			Eksempel C		
Fosfor produceret i egen husdyrproduktion (1)	2.000	kg P		2.000	kg P		2.000	kg P	
Afsat fosfor fra husdyrgødning	-300	kg P		-300	kg P		-300	kg P	
Modtaget fosfor fra husdyrgødning fra andre jordbrugsvirksomheder, der har en tilladelse til at anvende kvægundtagelsen	450	kg P		100	kg P		450	kg P	
Modtaget fosfor fra organisk gødning fra andre virksomheder, der ikke har en tilladelse til at anvende kvægundtagelsen	350	kg P	350	kg P	700	kg P	700	kg P	700
Leveret fosfor fra husdyrgødning til et fælles biogasanlæg	-1.000	kg P		-1.000	kg P		-2.500	kg P	
Modtaget fosfor fra afgasset biomasse fra et fælles biogasanlæg	1.500	kg P		1.500	kg P		2.650	kg P	
Modtaget fosfor fra afgasset biomasse fra et fælles biogasanlæg udover den producerede og leverede mængde fosfor fra husdyrgødning til et fælles biogasanlæg			500	kg P					650
Kg fosfor i egen husdyrgødning og modtaget fosfor fra organisk gødning	3.000	kg P		3.000	kg P		3.000	kg P	
Modtaget fosfor fra organisk gødning fra andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder omfattet af kvægundtagelsen, og modtaget fosfor fra afgasset biomasse fra et fælles biogasanlæg udover den producerede og leverede mængde fosfor fra husdyrgødning (2)			850	kg P		1.200	kg P		1.350
Modtaget fosfor, se ovenstående (2), i forhold til fosfor i egen husdyrproduktion, se ovenstående (1). Må ikke være større end 50 pct. for at kunne anvende et fast fosforloft på 34 kg P/ha			42,5	pct.		60,0	pct.		67,5
Fast gennemsnitsloft for jordbrugsvirksomheden, der er omfattet af kvægundtagelsen, P-loftet	Ja		34	kg P/ha	Nej		Nej		

Din jordbrugsvirksomhed har også et fosforloft på 34 kg P/ha for den andel af dine harmoniarealer, der ligger i områder, der fremgår af bekendtgørelse om afgrænsning af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter, jf. § 18, stk. 3.

Du kan også hæve fosforloftet ved lave fosfortal, hvis du kan opfylde alle reglerne herfor i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Du kan i nedenstående eksempel 4 og 5 se et eksempel på en jordbrugsvirksomhed, der har anvendt kvægundtagelsen i planperiode 0, og som har produceret 11.905 kg fosfor. Jordbrugsvirksomheden har 85,09 pct. af sine harmoniarealer liggende i et område med krav om skærpede fosforlofter, og jordbrugsvirksomheden hæver den organiske gødnings fosforloft og fosforloftet i kunstgødning med 4,00 kg P/ha som følge af lave fosfortal.

Eksempel 4. Beregning af den organiske gødnings fosforloft for en jordbrugsvirksomhed, der har anvendt kvægundtagelsen.

10. Beregning af den organiske gødnings fosforloft			
Produktion af fosfor i husdyrgødning			
Dyretype	Loft Kg P/ha		Kg P
221 Pelsdyr/fjerkræ	34,00		
222 Slagtesvin	34,00		
223 Søer og smågrise	34,00		
224 Kvæg, får, geder og andre dyretyper (Hvis undtagelsen benyttes er loftet 34 kg P/ha)	34,00		11.905
228 Fosforloft (vægtet gennemsnit kg P/ha) og kg P fra egen husdyrproduktion	34,00		11.905
Modtaget organisk gødning og bioaske (manuel indtastning)			
229 Leverance	Loft Kg P/ha		Kg P
Total			
232 Kg fosfor fra egen produktion og modtaget organisk gødning			11.905
233 Den organiske gødnings fosforloft (vægtet gennemsnit i kg P/ha) (inden korrektion for skærpede områder og lave P-tal)	34,00		
247 Fosforloft fra sidste år			
248 Gældende fosforloft (inden korrektioner for skærpede områder og lave P-tal)	34,00		
246 Andel af harmoniareal, der er placeret i områder med skærpet fosforloft, pct.			85,09
245 Den organiske gødnings fosforloft efter korrektion for harmoniarealer, der er placeret i områder med skærpet fosforloft, men før evt. korrektion for lave P-tal	34,00		

Eksempel 5. Samlet opgørelse af balancen mellem harmoniareal og fosforarealkrav for en jordbrugsvirksomhed, der har anvendt kvægundtagelsen.

11. Samlet opgørelse af balancen mellem harmoniareal og fosforarealkrav			
	Ha	Kg P/ha	Kg P
234 Jordbrugsvirksomhedens fosforloft før korrektion for lave fosfortal (245)		34,00	
235 Korrektion for lave fosfortal		4,00	
236 Jordbrugsvirksomhedens fosforloft (234 + 235)		38,00	
237 Samlet forbrug af fosfor fra organisk gødning og bioaske (308 + 804)			3.865
238 Fosforarealkrav, organisk gødning og bioaske (237 / 236)	101,71		
239 Fosforloft, kunstgødning korrigeret for lave fosfortal (30 kg P/ha + felt 235)		34,00	
240 Samlet forbrug af fosfor fra kunstgødning (706)			387
241 Fosforarealkrav, kunstgødning (240 / 239)	11,38		
242 Jordbrugsvirksomhedens samlede fosforarealkrav (238 + 241)	113,09		
243 Du har angivet et harmoniareal på (106)	157,31		
244 Harmoniareal minus fosforarealkrav (243 – 242)	44,22		

9. Jordbrugsvirksomhed som afsætter afgrøder til kvægundtagelsesbrug

Når du driver en jordbrugsvirksomhed, som ikke producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof pr. planperiode, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg, så kan du indgå en skriftlig aftale med en eller flere jordbrugsvirksomheder med kvæg, der har en tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, om at hovedparten af hovedafgrøderne fra dine harmoniarealer afsættes til og anvendes på disse jordbrugsvirksomheder med kvæg. Du vil med sådan en aftale have mulighed for selv at ansøge om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen og dermed få mulighed for at tildele organisk gødning i mængder op til 230 kg kvælstof pr. hektar harmoniareal pr. planperiode.

Du skal være opmærksom på, at du skal ansøge om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, som beskrevet i vejledningens afsnit 5 om ansøgning om tilladelse. Du kan fortsat anvende din tilladelse, selv om jordbrugsvirksomheden du har en skriftlig aftale med, i løbet af planperioden ophører med at opfylde betingelserne. Du kan dog ikke få fornyet den samme tilladelse i den efterfølgende planperiode.

Du skal endvidere være opmærksom på, at du i felt 407 i dit gødningsregnskab skal markere, om du har udnyttet din tilladelse til at anvende kvægundtagelsen og overholdt vilkårene i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2. Du skal også markere i felt 406, at du har indgået en skriftlig aftale med en jordbrugsvirksomhed, der har tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, om afsætning af foder og modtagelse af husdyrgødning.

10. Erhvervelse eller tilforpagtning af en jordbrugsvirksomhed

Når du som ejer/forpagter driver en jordbrugsvirksomhed, der er omfattet af kvægundtagelsen, og når du køber eller forpagter en anden jordbrugsvirksomhed, der ikke er omfattet af kvægundtagelsen, så kan du drive de 2 virksomheder videre uafhængigt af hinanden i 2 CVR-numre. Hvis du vælger at sammenlægge eller samdrive den købte eller forpagtede virksomhed med din nuværende jordbrugsvirksomhed, så kan du fortsat anvende kvægundtagelsen, hvis den sammenlagte jordbrugsvirksomhed kan opfylde alle vilkår i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2, se nedenstående oversigt 2 for tilfældet køb og salg.

Oversigt 2. Købers mulighed for at anvende kvægundtagelsen efter køb af en anden jordbrugsvirksomhed.

Køber / sælger	Før køb		Efter køb - Eksempel A		Efter køb - Eksempel B
	Køber	Sælger	Køber		Køber
Jordbrugsvirksomhed	Købers virksomhed	Sælgers Virksomhed	Købers nuværende virksomhed fortsætter som en selvstændig virksomhed	Den tilkøbte virksomhed fortsætter som en selvstændig virksomhed	Den tilkøbte virksomhed lægges sammen med købers nuværende virksomhed
CVR-nr.	CVR-nr. køber	CVR-nr. sælger	CVR-nr. køber	Nyt CVR-nr. køber	CVR-nr. køber
Anvende kvægundtagelsen	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja

Når du som ejer eller forpagter driver en jordbrugsvirksomhed, der *ikke er* omfattet af kvægundtagelsen, og når du efter ansøgningsfristen køber eller forpagter en anden virksomhed, der er omfattet af kvægundtagelsen, så kan du drive de 2 virksomheder videre uafhængigt af hinanden i 2 CVR-numre. Men hvis du vælger at sammenlægge eller samdrive de 2 virksomheder som én virksomhed under samme CVR-nummer, hvor din nuværende jordbrugsvirksomhed bliver den fortsættende virksomhed, så kan du ikke anvende kvægundtagelsen. Heller ikke for den del, der tidligere var et undtagelsesbrug, se nedenstående oversigt 3 for tilfældet køb og salg.

Oversigt 3. Købers mulighed for at anvende kvægundtagelsen efter køb af en anden jordbrugsvirksomhed.

Køber / sælger	Før køb		Efter køb - Eksempel A		Efter køb - Eksempel B
	Køber	Sælger	Køber		Køber
Jordbrugsvirksomhed	Købers virksomhed	Sælgers Virksomhed	Købers nuværende virksomhed fortsætter som en selvstændig virksomhed	Den tilkøbte virksomhed fortsætter som en selvstændig virksomhed	Den tilkøbte virksomhed lægges sammen med købers nuværende virksomhed
CVR-nr.	CVR-nr. køber	CVR-nr. sælger	CVR-nr. køber	Nyt CVR-nr. køber	CVR-nr. køber
Anvende kvægundtagelsen	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej

11. Gebyrregler

Du skal årligt betale et gebyr på 1.600 kr. til dækning af de omkostninger, der er forbundet med kontrollen af de særlige betingelser i bilag 2, der vedrører kvægundtagelsen.

Landbrugsstyrelsens hjemmel til at opkræve gebyret fremgår af bekendtgørelse om betaling af gebyr ved tilladelse til anvendelse af kvægundtagelsen. Landbrugsstyrelsen udsender umiddelbart efter meddelelse af tilladelse til at anvende kvægundtagelsen en faktura, og betaling skal ske senest 30 dage efter fakturaens dato. Betaler du ikke gebyret, så sendes der en rykker. Har du ikke betalt gebyret efter to rykkere, så overdrager Landbrugsstyrelsen sagen til Gældsstyrelsen.

Som beskrevet i vejledningens afsnit 5.3 om udnyttelse af tilladelsen, så har du efter ansøgningsfristen ikke mulighed for at annullere din ansøgning og dermed din tilladelse. Det betyder, at du skal betale gebyret, selvom du på et senere tidspunkt beslutter, at du ikke vil anvende kvægundtagelsen.

12. Arealbegreber og deres anvendelse i kvægundtagelsen

Areal	Forståelse	Anvendes
Harmoniareal	<p>Harmoniarealer: Arealer med afgrøder med et gødningsbehov, hvor organisk gødning må anvendes, og hvor organisk gødning under normale omstændigheder kan udbringes., jf. § 3, nr. 16, i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.</p> <p>Harmoniarealer opgøres for hver planperiode. Hvis der er stor afstand fra harmoniarealerne til opbevaringsanlægget for husdyrgødningen, kan tilsynsmyndigheden kræve dokumentation for, at arealerne reelt indgår i fordelingen af husdyrgødningen. Såfremt der på et areal alene udbringes kunstgødning eller bioaske, kan den ansvarlige for driften vælge, at arealet ikke skal medregnes som harmoniareal, jf. § 21, stk. 2, i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.</p>	§ 15, stk. 1-5, 8 og 11 Bilag 2, nr. 3 og 5
Landbrugsareal	<p>Landbrugsareal: Arealer med produktion af afgrøder, hvor der er fastsat en kvælstofnorm på mere end 0 kg kvælstof pr. ha eller en fosfornorm på mere end 0 kg fosfor pr. ha, og udyrkede arealer, der er til rådighed for produktion af afgrøder, men som ligger brak, eller permanente græsarealer. Dette gælder uanset, om arealerne er arealer i væksthuse eller under fast eller mobilt overdække, jf. § 2, nr. 19 i gødskningsbekendtgørelsen.</p>	§ 15, stk. 5 Bilag 2, nr. 1

13. Lovgivning og bekendtgørelser

Denne vejledning er udarbejdet på grundlag af:

- Bekendtgørelse nr. 74 af 26. januar 2023 om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv i 2023. [Retsinformation/2023/74](#)
- Bekendtgørelse nr. 33 af 12. januar 2023 om betaling af gebyr ved tilladelse til anvendelse af kvægundtagelsen. [Retsinformation/2023/33](#)
- Bekendtgørelse nr. 1025 af 30. juni 2023 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen). [Retsinformation/2023/1025](#)
- Lovbekendtgørelse nr. 1053 af 10. juli 2023 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag (gødskningsloven). [Retsinformation/2023/1053](#)
- Bekendtgørelse nr. 1060 af 26. juli 2023 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2023/2024 (gødskningsbekendtgørelsen). [Retsinformation/2023/1060](#)

Der kan endvidere henvises til Vejledning om gødsknings- og harmoniregler for planperioden 1. august 2023 til 31. juli 2024. Link til [Gødskningsvejledningen](#).

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk